Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1303 — NGÀY THỨ TƯ 29 NOVEMBRE 1922 — NGÀY 11 THÁNG MƯỜI ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — PRIX 5 XU

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	DÒNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$00	... 15$00
Sáu tháng.....	6.50	... 8.00
Ba tháng.....	3.50	... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 05 XOS

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

閩新省六：報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DÉPÔT LÉGAL — COCHINCHINE — 533

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 155-157-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux de Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Treschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thư, chèque và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

LẬP NHÀ «XÉT»

LẤY THUẾ CỜ BẠC

Ấy là lời phi
Không tưởng Chánh-phủ hạ mình làm đều sỉ nhục.
Việc đã có bàn cải trong tuần tháng Octobre 1921.
Bàn Hội-nghị Quản-hạt đành rớt
Lời luận cũ

TRƯỜNG «BON»

(Tiếp theo)

Đã nói, vừa lối Chánh-phủ Đông-pháp sắp đặt mở hội quốc-trái xổ-số, lại cũng gặp hồi Chánh-phủ Nam-kỳ đang bàn luận về sự khó tấn khuyến-điểm, thâu xuất không phu, bỗng nghe dư luận chánh về cái vấn-đề nhà «Xét» trường «Bon», lấy lợi để bổ vào việc nước. Cứ theo, một lẽ, lời luận của tay kiến-thức ở Nam-kỳ, hai là lời luận của quan Tiền-bộ Thượng-thơ Pháp-quốc, cả hai, tôi đã có lược thuật trong số báo bữa qua, Nam-kỳ đang lúc bối rối bèn đàng tài-chánh, có nên nạp lấy hai lời bàn ước cao xa ấy mà lập trường Bon, nhà Xét cho chăng? — Lời hỏi nầy, theo ý tôi, chẳng phải dễ gì giải quyết; vì, về việc nước, nó là một điều tối yếu; chớ chẳng phải như một câu truyện bà xàm của một hai chú ngồ-ngướng trên thế gian nầy, ngồi ngớn nói cười trong lúc lỗ vui quá chén, hàng dùi cả gan khinh luận. Biết vậy mà cũng cố chỗ châm chế lại cho. là phàm làm phận thần-dân sĩ thứ trong một xứ, việc nước lấy việc chung; nếu chẳng biết tới, hoặc biết mà muốn giả mặt ngơ tai điếc, thì ra lẽ phụ ơn nước nhà, chẳng nghĩ ngợi rau tất đất.

Theo ý tôi trưởng, dầu người bậc nào, phẩm nào, về việc chung, không nhiều thì ít, thế nào cũng phải tìm hiểu điều, cũng phải nghĩ xét đến; nghĩ xét đâu để rồi không hay thì đó, thế nào cũng phải luận bàn luận bàn rồi, không cao thì thấp, thế nào cũng phải giải quyết ra; chẳng may đặng một lời hay, giúp nước trong cơn bần chất; phải tin rằng: Trí giả thiên lự tất hữu nhứt thất, ngu giả thiên lự tất hữu nhứt đắc; và đừng ngộ: Người trí ngàn lo không một sai lầm, kẻ ngu ngàn lo không nhằm đặng một. Thế thì tôi giải quyết cho. Song trước khi giải, tôi xin để lời cho chư-tôn ghi nhớ rằng tôi chẳng dám xâm phạm đến việc Pháp-quốc; tôi chỉ mong luận giải riêng một việc Nam-kỳ là phụ mẫu chi hàng cứu chúng ta mà thôi. Ấy vậy tôi — xét mình tôi là phận nhỏ nhen, tài sơ trí siểng; đôi mắt tuy còn sáng rỡ, mà ngó xa chẳng thấy dâu đâu — tôi xin để dẹp một bên lời luận của quan Tiền-bộ thượng-thơ là ông *Paul Doumer*, cũng là cựu quan Tổng-thống cội Đông-pháp nầy, ai cũng biết, thật là một đứng tài ba lội lạc. Lại thêm lời luận của Ngài, nếu chẳng lầm, luận về việc Pháp, chớ chẳng phải luận về thuộc-địa Nam-kỳ; mà dẫu cho là lời luận chung đi nữa, lấy cái tỉ bộ của Ngài mà suy, thì tôi cũng chẳng phải là tay xưng sức hòng đỏm đương bài bác. Tôi bài bác, phần đối, với dư-luận của tay kiến thức Nam-kỳ nói trước kia thôi.

Theo lời luận của tay kiến-thức kia, nếu lấy vành ngoài mà đoán, tức là lấy theo cái thời-thế biến-thiên, là cái phong trào ta còn đang lần trải đây, thì cũng đáng cho là hữu lệ: ngắt nói, nếu lấy vành trong mà luận, tức là lấy theo phong-tục, theo đạo đức, theo cái nhân tình thế cố, thì tôi nhằng-nhằng còn sai lầm nhiều lắm. Đừng có nói về việc chung, chẳng cho phong-hóa và đạo đức xen lấn vào; mà cũng đừng có cái cớ đoán nước nào là dân không sa mê cờ-bạc. Trong bài luận của quan Tiền-bộ thượng-thơ *Paul Doumer* hãy còn vừa, có câu: Dân nước nào cũng có trầu tham, khiến người trông mong đặng lợi, vô cớ, trong giây phút mà đổi nhà rách vách nát ra lầu cao cửa rộng; song về sự tham lam ham hố ấy, có người còn cất để trong lòng, kể lại bảy ra ngoài mặt.

Đã nhìn rằng Trường Bon, Nhà Xét không phải tiếng Annam, thì đến mà thấy rõ người Annam không gốc cờ-bạc. Nếu sòn thấy trước mắt, là bị dân nước nầy nước nọ đem vào bày ra mà đánh lận, mà gạt lòng kẻ tham lam ham hố. Triêm nhiễm lâu ngày chẳng thăng rồi, dẫu luật nghiêm hình trọng thế mấy cũng không ngăn cấm cho tuyệt. Hãy nghe câu nói nầy thì biết: «Bao giờ dưới sông hết cá, thì trên bờ mới hết cờ-bạc cho». Thế thì có nên trách sao trong xứ còn cờ bạc chăng? Thế nào cũng phải còn, làm sao cho tuyệt đặng. Trong chín-mười, còn lại một vài đó là may lắm cho. Ấy cũng nhờ Nhà nước biết chủ hai cho dân mà toan trừ hại, tuần phòng chẳng bỏ, hình trọng luật nghiêm; vậy mà còn thấy một vài, ước như thể lồng. thì ra sao nữa? Mà may còn có một vài, mà trộm cướp trong xứ hãy còn lấy lừng đến thế thay, ví để luốn cho đồ-bác tự-do, thì trong những chốn thôn quê, dân lương thiện mới làm sao mà ở? Chẳng những dân lương thiện chẳng ở an mà thôi tôi đám chắc đàng học-vấn với nông-thương kỹ-nghệ càng ngày càng suy đồi, nếu cang thường luân lý càng ngày càng lụng bại; cũng bởi dân nước nào mà sa mê cờ bạc đi rồi, thì trong cái nào cần chẳng còn biết so hơn tính thiệt việc nhà việc nước gì nữa hết. Nếu nói lấy, cấm mà chẳng tuyệt, thà minh đừng cấm thì hay hơn; để lập trường Bon nhà Xét, thâu lợi bổ vào việc nước.

Tôi chẳng cần nói, làm như vậy, Nam-kỳ sẽ trở nên sao, người An-nam sẽ trở nên sao, Nhà-nước đối với liệt-cường sẽ mang những tiếng gì; mà lời cũng chẳng cần nói làm như vậy, sâu - mươi năm dư công khó của Nhà nước mở mang sẽ bị chảy trôi theo giòng nước; duy cần nói — nói tắt một lời — nếu việc đáng làm, nên làm, hay là phải làm, nghĩa lợi đôi đàng vẹn đủ, thì Nhà-nước đã làm hồi nào rồi, hà đợi tới ngày nay mới nghe theo dư-luận đó mà làm hay sao? Nhà-nước, nếu chẳng thấy rõ cờ bạc làm hại nền phong-hóa, hại nền chánh-trị, hại nền kinh - tế, thì bấy lâu há đi bỏ một mối lợi nước lớn lao đường ấy sao? Bởi Nhà-nước thấy rõ lập trường Bon, nhà Xét, lợi cho nước mà hại cho dân — thường trị quốc, việc chi chẳng ích cho nước mà đặng lợi cho dân, thì lẽ nào Nhà-nước chẳng hề làm — nên Nhà-nước mới bỏ qua từ thuở. Nhà-nước cứ y theo chỉ dụ năm 1836 mà cấm tuyệt cờ-bạc trong cõi Đông-pháp nầy thôi. Không những Nhà-nước ngó thấy rõ vậy mà thánh xa, cho đến bản nghị-viên quản-hạt hội-đồng cũng thấy rõ vậy. Bởi cớ, trong một kỳ nhóm lúc đầu năm, ước cử lại nhà Xét lấy thuế mà bổ vào kho khuyết điểm, cũng có đem trải giữa bàn hội nghị vậy chớ chẳng phải không; song bàn nghị-viên, vì nước vì dân, vì nề-hà, luận-lý, vì nền chánh-trị, vì nền kinh-tế, thấy đều ra bày bác.

Lấy trong ý tứ đó mà suy, thì Nam-kỳ nầy không nên lập trường Bon, nhà Xét; cái hi vọng về lợi cho nước hại cho dân đó chẳng bao giờ nhà-nước Đông-pháp để cho ra thiệt hành.

Tóm lại, nước nào gặp cơn tăng rối, cần phải lấy hại dân đem làm lợi nước, như nước I-ta-li là nước mà quan Tiền-bộ thượng-thơ đã đem ra mà kể cập trong lời luận của Ngài đó; là nước ngày nay hãy còn cho cờ-bạc lấy xâu mà nuôi quân sĩ đó, thì nước ấy đã vỡ kế khá thì rồi mới làm đến thế. Chí như nước mà giàu có, kho tàng dư đề, hoặc là có thể thâu xuất bình phu, thì chẳng hề bỏ sanh thì kế. Như Nam-kỳ ta đây vậy; tuy gặp hồi khuyết điểm, muốn thâu xuất bình phu, thì cứ việc tăng thuế lên như việc Nhà-nước làm đã hẳn xong, lựa phải dụng tới cái kế đề tiện cho lập trường Bon mà thủ lợi. Chớ quên: Dân tăng, thì nước điều; dân yếu, nước chẳng bao giờ gián mạnh!

(Sau sẽ tiếp theo).

LÊ-HOÀNG-MƯU.

Những nghề có quan-hệ

ĐỀN TINH THẦN

Tân-hóa của quốc-dân

Nghề làm sách, nghề viết báo, nghề nhạc và nghề hát

Từ cuộc hát cải-lương dấy lên ở xứ ta đến giờ, biết bao nhiêu gánh hát lập lên rồi ngã xuống. nghe rằng lời, kể rằng lỗ, nghe rằng nên, kể rằng hư, tưởng không phải là số tì. Cái phong-chào hát cải-lương đang cơn nó đón giập trong cái tri ham muốn của người chỉ biết đói ba cái bản đờn xưa, một vài cái điệu hát cũ, thì đã làm được ông thầy tuồn. Nào là Lưu-thủy Hành-vân, nào là Tứ-đại bình-bán vân vân. Cái tối hôi của ta còn lấy giờ, loàn dụng cái bản đờn đã làm mẫu, phỏ bày ra trước sân khấu cho người ta xem. Đó là cái lối hát cải-lương ở xứ ta từ hồi mới phát sanh ra làm sao, thì bây giờ cũng còn y-nguyên làm vậy.

Cái nghề hát đã như thế, chưa có thể trau dồi cho được tinh sảo, xem như thế đã lấy làm cùng. Dầu muốn làm gì đi nữa, rồi cũng bắt qui trong ra mới hai cái bản kịch vui rồi đem ghép vào trong cái giọng bình Bắc, cái bản đờn Tứ-đại ấy thôi. Cái điệu hát cải-lương ta ngày nay đã truyền bá khắp trong xứ; cho đến hạn thiếu-niên trong lúc chơi bời đờn cọt nhau, cũng biết dùng cái bản hát cải-lương để làm món tiêu-khiển. mà nhứt là trên mấy cái phòng khách-sạn ngày đêm thường nghe như giọng chim quyên ca lảnh-lót của mấy cô hường thải hoa thừa lai-lai vãn-vãn. Thật cũng là một việc tân-bộ của dân ta rất là lạn. Lại thường thường trong được nhiều bài ca của các ông văn-sĩ ta đã xuất-bản, cũng nương cái của bản Tứ-đại bình-bán, Lưu-thủy Hành-vân v. v... mà phổ điệu ca vào, in ra để bán cho đàn-bà con trẻ mà thủ lợi; đặc tên là bài ca cải lương. Thường hôm nay cũng có người ta bài-bác nhau về cái khoản bài ca cải-lương đã nói thường xuất-bản trước đó, vậy đây không công-luận làm chi nữa, để bàn qua cái nghề làm sách, nghề viết báo, nghề nhạc, nghề hát, là nghề có quan-hệ đến tinh-thần tấn-hóa của quốc-dân cho các ngài văn-sĩ xứ ta nếu muốn làm xin hãy cẩn-thận dùm cho lắm.

Nghĩ vì cái công-nghiệp của nhà trước-tác có ảnh-hưởng có ăn thua đến đời sau lớn lắm không phải vừa. Xin như những nhà làm sách, nhà viết báo đã trót-đành không nói gì, hỡi còn làm kẻ muốn mạo danh văn sĩ mà xa lợi nhát thôi, thì cái xa-lợi ấy không được bao nhiêu mà cái tệ truyền cho đời sau, nghĩ gui rửa sao cho sạch được với cái sự tập-quán trong tinh thần của thiếu-niên ta bây giờ. Rồi có phải tham lợi có trong mấy cái bản ca dâm-ô bạc-hạnh đó mà thành ra cái tệ lưu-truyền trong nước nữa chăng?

Đương kiêm quốc-văn thì đã có cái mỏi liền lắm nhiều, nhà văn-sĩ khắp cả Trung-Bắc Nam-kỳ đâu đâu cũng lưu-dân sẽ coi sản-đề chắn - chỉnh quốc-văn để làm cái nền học-thức trong nước, còn đang kế-cứu mỏi mỏi. Mới để chuyển-thụ học-thuật của Âu-Mỹ, hai đề trung ra lịch-sử và phong-hóa đẹp của nước nhà làm cái môn học phổ thông của dân ba xứ — không phải chỉ biết quọ-quạch ba cái bản đờn, nghêu ngao đôi cái giọng hát, rồi gặp đâu biết đó, đuổi theo cái thói tục của họ-ưa mà cứu đành cầu lợi thì lấy làm quan-hệ làm tinh thần tấn hóa của quốc-dân ta sau nầy không phải vừa.

Hỡi nhà văn sĩ ấy ơi! Xin chớ coi chữ quốc-ngữ làm thường, thì cuộc tấn-hóa của quốc-dân ta sau nầy mới may mắng.

Trung-Trực

Vô-tuyến điện

Tòa nội các A-lơmăng

Buổi chiều hôm qua, tờ công báo kể tên mấy quan thượng-thơ mới chưa ra. Nhưng người ta chắc rằng:

Ông Cuno thủ-tướng kiêm ngoại-giao bộ thượng-thơ.
Ông Heine hình-bộ thượng-thơ.
Ông Grotner thiết-xa bộ id.
Ông Braun Hoạt-đông bộ id.

Paris, ngày 22 Novembre 1922.

Cử-trí đứa-bà

Phòng Lão-nghị bác luật cho đứa-bà làm cử-trí.

Công trái

Có một chỉ-dụ cho phép thành-phố Hanoi mở cuộc công trái 90.000 quan mà lập hội điền-khí.

Cách chức

Tiepinash Constantsinople rằng: Quốc-hội thành Angora cách chức quan Thống-đốc thành Constsinople là ông Refet pacha.

Tòa Nội-các

Tại thành Bẹt-lanh, ông Cuno, quản-lý hãng Hamburg América Line lập tòa Nội-các.

Bordeaux, ngày 23 Novembre.

Lão nghị-viện

Lão nghị-viện bỏ 166 thăm thuận 134 thăm nghịch bác luật cho đứa-bà được quyền tuyển-cử.

Ông Clémenceau

Ông Clémenceau nhờ ông John Davis Nuyên sứ-thần Bỉ-kỳ ở thành Londres tiến dẫn lên diện-đàn tại nhà hàng «Métropolitain» mà nói rằng: «Tôi chẳng phải đến đây mà xin tiền bạc, tôi đến đây là muốn làm cho xiêu lòng các ông mà thôi. Nước Pháp không tiền bạc, đã mất danh giá và lại còn phải tin bề các nơi bị phá hại, mà các ông hiểu nước chỉ mong sớ-chế cái Ấn về nước nầy sao được. Nếu các ông tỏ lòng tin cậy các nước phương Âu thời chúng tôi mới có thể mà trả nợ cho các ông được. Vậy thì các ông hãy kỳ tên đi mà khẩn tin cho các cuộc bãi thường. Chúng tôi chẳng xin các ông chiến thiết hại chi, chỉ xin các ông hứa rằng các ông sẽ lãnh địa vị cao thượng mà các ông đã nhận hai lần rồi. Nếu các ông định theo thế ấy thì các ông rồi được lên cho hòa-cầu».

Nhiều khoản trong bài diễn-thuyết của ông Clémenceau, nhứt là các khoản ông nói nghiêm công dân Huê-kỳ và cũng cổ công A-lo-năng, được vỗ tay khen ngợi. Ông Clémenceau được cảo nghị-viên Hội-đồng ngoại-giao và được những người dự thính khen ngợi vô cùng.

Tuyệt kỳ

Thứ sáu nầy, ông Abdul Medjid sẽ được tôn vương tại điện cũ của ngài.

RĂNG MÀ ĐI CHÙA CÁC CÔ!

Cô vãi khai hoa

Cái-be. — Tại nhà bảo sanh Cái-bè có một cô Vãi độ lối 30 tuổi, ở tại chùa chợ Cà-dăm thuộc về làng Hậu-thành, đến ở tại nhà bảo-sanh mà khai hoa, sanh đặng một hàng phật tử rất tốt tươi, mà không hằng con của phẩm tục hay là con của chúng tâu. Thâu ôi! Đã ra thân làm cô Vãi là người phải rõi trần tục, quyết đem thân dựa cửa Thuyền, ăn bữa cơm hôm, sớm tụng kinh chiều sám hối, mà nhờ ơn Phật độ, sao lại còn mang mấy hột trần, sớm Tống-Ngọc chiều Trường-Khanh, cho đến đổi bụng thè-lè, đến nhà bảo-sanh mà trở sinh hàng phật tử, (mó Phật), đối thế làm chi, mà ra thân như vậy, để tiếng đời dị-nghị miệng thế cười chê, rằng: Dâu-Phật đến nhà-thương mà đẻ.

Ôi! Rất gớm ghê cho phường đối thế, còn một việc nữa cũng tại chùa ấy, lúc nọ có Thủ-lợa Đa, ngày nọ có 2 cô bổn-đạo đến cúng vía, nguơn gì đó, lỡ tối làm ngủ lại chùa một đêm, thì ngài Thủ-lợa kiếm sắc khỏi tâm dâm, nửa đêm thức dậy đi rờ, 2 nàng đề ý làm cho tỏi-bại quyết chặt c... ngài cho bỏ ghét. Hai nàng làm vỡ-lỡ chẳng ngon dao, ngài Thủ-lợa lở bể dao dâm, bèn lấy dao lâm luôn cho ngon dao cho đứt tiện. Nửa đêm máu ra linh láng, la ó om sòm, trong chùa không có thuốc hàng, bèn nổi trống sấm lên bưng-tăng cho thiên-hạ chạy lại cứu-độ; hỏi nguyên do rằng: Ngài Thủ-lợa qui dục nữ đêm đêm sanh lòng dâm dí rờ 2 cô bổn-đạo. Ngài ngủ tiệc minh, vì đã ra thân tu-hành mà qui vô lhường còn dục lòng dâm-giục đi rờ bổn-đạo, nên thà chặt c... chịu chết cho trọn đạo tu hành, cho khỏi đều dị-nghị. Thấy vậy ai lại ác đó cũng khen ngài Thủ-lợa có chí tu hành, quí vô thường nó đục lòng dâm ngài không chịu, bèn chặt c... mà chịu thay tử, bất ninh thì nghe, song kỳ dư ít ai xét kỹ là tại 2 cô bổn-đạo làm lỡ-vỡ chẳng ngon dao, để vậy dao đớn khó lòng mà mang nhục, nên gớp biếm phải quyền ngài bèn làm luôn cho ngon dao cho đứt tiện cho một là có thuốc xức lành, hai là gỡ nhục. Nhờ đông người kẻ kiếm thuốc nấy, người kiếm thuốc kia, hàng lại hết ra máu, sau lại cách ít ngày lành lẽ cũng như xưa, hay gió thăng nhỏ cục đàn có làm chi cũng không ra gì, nên có lẽ lóc nầy ngài Thủ-tọa Đa tu đặng rồi, vậy mới yên một mối ái tăng ở chùa Sang-hạn, cũng nhờ ơn 2 cô bổn-đạo ngăn ngày mới phải. Mà phải vậy không ngài Thủ-tọa Đa.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Xe hơi dụng xe-kéo

SAIGON. — Cái nạn xe-hơi không biết ngày nào hết được, là vì bề mấy người sở-phơ chạy mau đến chừng nào thì việc cản người hay còn mất và đụng xe-kéo còn hoài.

Hôm 24 tây lối 2 giờ rưỡi tại đường Boulevard de la Somme có một cái xe-hơi c. 1936 đụng cái xe-kéo số 1090, gãy cái long cốt đàng sau. Không có hại đến người. Hai đàng thuận tình với nhau.

Mộc tối

Bà Ng.-thị-Dược 50 tuổi bán hàng ở Takeo đi lên Cho'on mua hàng có đến bốt thưa rằng bị chúng móc tối lấy 1200 đồng bạc.

Linh đang tìm kiếm bọn móc tối.

Chết chìm

Hôm 25 tây người ta có gặp một cái thây của một người con gái tên là Ng.-thị-Sửu bị chết chìm, nên trôi lênag-dông lò-đó tại kinh đối cách xa đường Lacassan 400 thước.

Có quan thầy khám tử thi nên ra lịnh cho chôn.

Dạn lạt vàng nhâm

Ông J. Millar chef ingénieur ở dưới Jau Haiyang thừa dịp tàu đậu Saigon nên mới đi sắn bắn chơi cho tiêu khiển Lên núi Blanchy mà bắn. Ngài thấy con mồi nhát nên đưng súng lên nhâm mà bắn, chẳng dè rồi đạn lại nên nhằm tên Ng.-v.-Cầu chận trâu. Đau xót đủ tên Cầu nên nỏ la làng lêu. Chúng ông Millar nghe la, chạy lại mới hay việc rồi ra. Liền đó ngài chở đưa nhỏ đến nhà thương và cho chia mc trả ky 20 đồng nên không thưa kiện gì rảo, là vì sự ấy là sự rủi ro, không ai tránh được.

Đò đi không được

Kể từ bữa thứ hai 27 Novembre sớm mai cho đến có lời rao khác, thì đò Mỹ-lợi tại cây số 42.500 đường quản-hạt số 5 Saigon đi Goong, sẽ không đưa nữa.

Ai muốn đi Gocong thì phải đi ngả Tanan đi Gocong, đi theo đường đại-lộ số 21. San sẻ lời rao cho hay ngày nào đò ấy đi lại được.

Áo của tôi sao có bận

BENTRE. — Làng Vĩnh-khánh, hồi 8 giờ sớm mai, ngày 12-11-22, có thị Quí thưa rằng: Áo của cô bị tên-trộm lấy đi lâu, nay gặp *Lê thị-Quả* bận làm của mình mà đi chợ. Làng day thị Quí làm khai điều tích trong số của cô, rồi làng đòi thị Quả đến đẹp chỉ áo ra cho nhìn. Thiệt cũng quả; nên làng phải bắn giải tòa; song tòa còn giam chưa xử.

Thầy vói Bóng cũng không vị nhau

BENTRE. — Đêm 14 rạng mặt 15 Novembre 1922, có một đặng ăn cướp chừng ba bốn người, đến đánh cô bóng tên là Ng.-văn-thị-Ngọc ở tàng Vĩnh-khánh (Bentre). Nói bọn ấy thị-vãn-Ngọc, biết mặt được một tên là *Lương-văn-Mãi*, làm thầy phép cũng ở một làng; bởi chánh mình thầy pháp Mãi hát cô bóng Ngọc trói lại mà đánh, cô trọng bịnh, nên Cả thầy rõ mặt Thầy. Khi bọn cướp bước rồi, cô bèn kể lại một cây Tâm-vông chừng một sải. Xem cây ấy vốn của ông Hương-trưởng H.... trong làng là tay giàu có lớn. Làng đay hỏi Thầy-pháp Mãi giải lẽo, duy bỏ vu cây thưởng không xét coi của ông Hương mà sao về tay kẻ cướp. Thiệt nghĩ cũng lạ đường.

Chuyện ngủ tối tưởng cho người chỉ cây không đáng nghi đồng-lõa với kẻ cướp, chớ sĩ dám rằng sắp trai bạn ở với ông Hương lại nhà đều là dân lương thiện hết ru?

NG.-THÀNH-PHƯƠNG

Gió mùa đông năm không, lạnh lẻo

CHỢ LÁCH. — Thì K. với anh C. ở gần nhau. Mấy bữa rày vợ C đi khỏi. Coi bộ mấn đóng một mình lạnh lẽo, nên C. sắm khoanh 1 mà lo. À, hãy gió sực nhớ lại ở xóm mình có thị K bán quá, bèn lò mò đi lại.

Chẳng ngờ, vườn bông cải nở ngát rào chim xanh, khi C vộ, vừa hỏi mượn.... (mượn mới chết! rồi trí, chớ khôngết đi đâu mà mượn!) thì K chẳng thuận tình làm việc trò trinh, bèn la lên: « Bớ làng xóm ăn trộm! »

Thiên hạ hay ra mới rõ tiếc đồng thiếc sanh không sanh người, xúm lại lấy lẽo, làm cho anh C. cương ngã! Nói thâm: « Phải đề nó làm vậy thì mình không thèm.... ! »

Thiệt là không hèn. ! !

Chinois rẩy lộn với vợ c...ột

BẾNTRE. — Ngày 16 Novembre 1922, chúng 3 giờ rưỡi chiều tại chợ Bến-tre có xảy ra đám chánh lộn um sùm, một ngàn tưởng ai đâu la, chàng lên Si-sa thấy chuyện lộn với thì... là vợ chặt Trương-Năng. vì hai nhà ở gần nhau nên cách ít lâu có sanh vậy thì... lanh quanh nên ai-noa thấu coi thế thua, đi thưa làng. Tiền sa mà, ngỏ lí thua lí coi.

Làng xử: Thôi hưởi mà, hai đàng cấm quấy hết.

Ngộ làng mà

ĐÌNH NGÀY MỞ HỘI-CHỢ

Vì mắc lo cất thêm nhiều cái gian chưng đồ thêm và bị bọn thầy thì ngưng công ở Marseille, nên tàu bè tới trễ, có nhiều vị lãnh đồ không kịp mà chưng hàng. Vì vậy mà đình ngày mở hội chợ lại ngày chúa nhựt 17 còn ngày mãng hội chợ ngày 31 décembre.

MỘT VIỆC NGHĨA

Ai là người biết thương đến đây? Ai là người hảo-tâm? Xin nhớ đến ngày 30 tháng M. *Pierre Tú* chủ hãng có hát tại nhà hát tây đêm đặng lấy tiền giúp tương-tế của người Annam Đại-pháp. M. *P. Tú* cớ nghĩa mà hát một đêm là có ý cho qui Hội chủ còn như tài dám tốn một vài đồng bạc mướn một cái lạt-thá, sao đặng một việc nghĩa sao ? ?

Xin nhớ đến ngày 6 tháng 12 đến coi cho đầy đặng góp tiền cho nhiều cho người dị-quốc thấy chúng của ta ra thế nào.

Ấy là một cái dịp may chớ bỏ qua.

TRẦN-V...

MỘT PHÉP TO

1253 × 763 = 906

Hỏi: Trùng hay trật biết nó ? Xin chỉ rõ các nào và cách sửa lại ?

(Chẳng phải viết số rồi lại kêu số).

Vương-...
Giáo làng trường
(Longxu...

HỈ TÍN

Bổn-quán mới đặng tin Ông và Bà *Trần-Hương Long* đính hôn cho em *Kim-Seng* tại Cholon.

Bổn-quán xin đề lời mừng *Trần-kim-Seng* thành hôn ngợi khen ông *Trần-Hương* mới đáng mặt quyền huy...

B...

MỘI CHỢ HÀ

Bổn-quán có tiếp được ông *Cucherousset* đành l... rằng: Ngày hội chợ mở ... ngày 17 Décembre. Việc đ... bởi tại bọn thầy thì ở ngưng công lắc nọ nên t... hàng-hóa và đồ đại đến h... trẻ. Trong điền-tín ấy h... nói những giảng chưng ... Nam-kỳ ta năm nay thạnh ... và giảng chưng đồ của x... coi mỏi cũng thạnh hành ...

Hội chợ Hà-nội từ n... đến nay càng ngày càng ... nên nghe tin ấy ai cũng có ... Nhưng mà mừng bao nhi... ngày nào ở Saigon ta Nhà hàng đồi chợ chẳng ấy có hội chợ Hà-nội chăng?

Xin các nhà công-thươ... Nam-kỳ trả lời thử coi.

LỜI NHẮC NHỞ

Kể từ ngày MM. H.T.K, v... mang đăng bạc thóc và đăng tại Crédit Foncier de Fra... Saigon 12 hồi khoa thi, ... lớn tuổi không được chơi ... đường được nữa, đều tựu đến ... mà tập việc bút toán, giúp ... chữ tắc.

Vậy đến nay kể có trên trăm ... ra giúp việc hãng buôn; trở ... không còn phận sản chi về ... cơm ăn và công việc làm kh... sửa. Ấy một đều may mắn cho ... sanh lẻ bội thì đó.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì thức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hết thuốc hiệu **Trái Đất**.

Bắc-kỳ

Hội-đồng xét sách

HANOI. — Ngày mai tại phủ Thống-sứ sẽ có một hội-đồng để xét các sách in và bán trong trường cho phép dùng ở trong các trường học. Hội-đồng ấy có Mr Lafferranderie là Đốc-học sơ-đẳng ở Bắc-kỳ làm chủ tọa và các quan chức Tây Nam-kỳ ngạch học-chánh làm hội-viên mà hội-đồng.

Xe hơi dụng xe tay

Sáng hôm 18 Octobre hồi 11 giờ, một cái auto đi lui lại thì dụng phải một cái xe nhà đèn ở Dutreuil des Rhins gãy mất một bên tay xe may người kéo xe không can gì.

Một đứa con hoang-thai

HAIPHONG. — Hồi 3 giờ chiều hôm kia có người thấy ở cầu tiêu nhà số 130 phố Chavassieux một đứa con trai mới đẻ mà bẩy còn sống. Nhà làng giẫng là Mr Phạm thi-Bi xin mách thì sở cảnh-sát đã ứng thuận. Chắc là con của ả nào hoang-thai, mà biết xấu hổ tưởng bỏ đó là xong chuyện, không ngờ Tòa án đã cho tra xét xem ả nào mà lại để trẻ như thế, vì tội ấy cũng như tội giết người.

Đè trên xe lửa

PHUTHO—Hôm 8 Octobre vừa rồi chuyến xe lửa thứ nhất ở Yên-bay xuống Hà-nội, khi đến ga Âm-thượng thì có một người dân-bà giở đa đẻ, đến ga Thanh-ba thì sẽ được một đứa con trai, nhưng ở trên xe chẳng có một người đàn bà nào giúp đỡ cả May sao lại gặp ông chếp ga ấy là M.. Trần Ngọc-Thanh nghe tin ấy, lập tức cho ngay thị Phúc là người biết đỡ và hai người nhà nữa là 3 người đem những bông, băng lên xe để giúp cho người ấy rồi đưa cả hai mẹ con vào nhà thương Phú-thọ để điều dưỡng. Ngăn thay cho những hành khách dân bà cũng đi chuyến xe ấy mà nỡ lòng ngoảnh mặt. Thật đáng khen ông Thanh là một người có tâm-địa tốt, trong giây phúc mà sắp được đỡ đỡ và người làm để giúp cho người đẻ.

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP

Hiệu : **DE DION BOUTON**

XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM

Hạ giá rất nhiều

HÃY HỎI GIÁ MỚI MỚI NHÀ

Berthet - Charrière & Cie

68, Boulevard Charner—SAIGON

ĐẠI LÝ

Còn bát ba đêm chót nữa thì hết

CHIỀU NAY ĐỔI BẢN MỚI, HÃY ĐẾN COI MAU MAU

XIỆT HARMSTON'S

BỌN HÁT XIẾT RẤT TO VÀ ĐỦ THỨ TH

HÁT TẠI CHỢ-CŨ SAIGON

Có 30 người hát rất tài

BỌN NÀY ĐỀU LÀ NGƯỜI MỚI LẠ

RẤT LỚN ! RẤT ĐẸP ! RẤT VUI !

Quí vị muốn vui cười không ? Muốn thấy nghề khéo léo của chúng tôi không ? Muốn tiêu khiển giải khuây từ chiều mát mẻ chăng ?

Chúng tôi chẳng hề sợ tốn hao chút nào, miễn là cho vui lòng Quí-vị mà thôi, nên đã sắm rạp mới, mua đồng thể nào cũng không cực lòng cho những người coi.

Như có muốn mua giấy trước thì xin đến tại nhà in *Imprimerie Saigonnaise*, 15-17-19, đường Catinat, tại đó có bán giấy luôn luôn trong mấy ngày hát.

Vậy thì trước hết hãy đến xem các chuồng thú của chúng tôi !! Nào là: Voi, Sư-tử, Cọp, Beo, Gấu, con Hyène, Khỉ, Ngựa rằn, vân vân.

Chiều mai, thứ năm, 20 Novembre 4 giờ, sẽ hát ban ngày lần chót hết

Hay lắm ! Hay lắm !! Hay lắm !!"

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 chỗ ngồi	15$00	Ghế hàng nhì	1$50
Phòng 1 chỗ ngồi	3.00	Ghế hàng ba	1.00
Ghế hàng trước	2.00	Ngồi giàng (cho người bồi-quốc)	0.50

Những con nít và lính vô trừ ra đại được phép trả tiền phân nửa ghế hàng nhì và hàng ba trong buổi hát chiều mà thôi.

MỘT VIỆC NGHĨA NÊN LÀM

Ai là người biết thương đồng-han đâu ? Ai là người háo nghĩa đâu ? Xin nhớ đến ngày 30 Novembre là ngày M. *Pierre Từ* chủ hát cải-lương có hát tại nhà hát tây Saigon một đêm đặng lấy tiền giúp cho hội tương-tế của người Annam ở bên Đại-pháp. M. *P. Từ* cũng làm vì việc nghĩa mà hát một đêm lấy tiền dưng cho qui Hội còn như tạ, hà không đám lỗn mỗi vài đồng bạc trước mua một cái lạt-thủ, sao nữa làm được một việc nghĩa sao ??

Xin nhớ đến ngày ấy đồng-ban tu ủn-ủn đến coi cho đầy rạp hát Tây đặng góp tiền cho nhiều và đặng lộ cho người dị-quốc thấy lắm lòng ái chũng của ta ra thế nào.

Ấy là một cái dịp may lắm đó, xin chớ bỏ qua.

TRẦN-VĂN-MÍCH.

MỘT PHÉP TOÁN

1253 × 763 = 906359

Hỏi : Trừng hay trật ? Làm sao biết nó ? Xin chỉ rõ cách thức thế nào và cách sửa lại ?

(Chẳng phải viết số rồi làm toán lại kẻo số).

Vương-đức-Mỹ.

Giáo làng trường Tân phú, (Longxuyên).

HỈ TÍN

Bổn-quán mới đặng tin lành rằng : Ông và Bà *Trần-Hương* kêu là *A-Long* định đôi bạn cho em là M. *Trần-kim-Seng* tại Cholon.

Bổn-quán xin để lời mừng cho M. *Trần-kim-Seng* thành hôn và có lời ngợi khen ông *Trần-Hương* như vầy mới đáng mặt quyền huynh thế phụ.

Bổn-quán.

HỘI CHỢ HÀNỘI

Bổn-quán có tiếp được điện tín của ông *Cucherousset* đánh tại cho hay rằng : Ngày hội chợ mở ra định lại ngày 17 Décembre. Việc diễn kỳ này hội lại bọn thầy thủ ở Marseille ngưng công lúc nọ nên tàu-bè chở hàng-hóa và đồ đạt đến hội chợ phải trễ. Trong điện-tín ấy Ngài lại có nói những giảng chưng đồ bản của Nam-kỳ ta năm nay thạnh hành lắm và giảng chưng đồ của xứ Cao-miên coi mòi cũng thạnh hành nữa.

« Hội chợ Hà-nội từ ngày lập ra đến nay càng ngày càng phát đạt, nên nghe tin ấy ai cũng có lòng mừng. Nhưng mà mừng bao nhiêu, lo lắng bấy nhiêu ở Saigon ta Nhà-nước cho hay hội chợ chúng ấy có được như hội chợ Hà-nội chăng ?

Xin các nhà công-thương kỹ-nghệ Nam-kỳ trả lời thử coi.

BÍCH.

LỜI NHẮC NHỞ

Kể từ ngày MM. H.T.K. và H.T.T. mở mang đồng học thức và đàng thương-mãi tại đường Roland Garros số 34 Saigon, nào là học sanh 12 hồi khoa thi, nào nam-nhi lớn tuổi không bước chơn vào cửa học đường được nữa, đều tụ đến đó đông đảo mà tập việc bút toán, đánh máy và viết chữ tắc.

Vậy đến nay kể có trên trăm rưỡi người ra giúp việc hãng buôn ; trẻ em Annam không còn phàn nàn chi về việc không com ăn và công việc làm khiếm khuyết nữa. Ấy một đều may mắn cho bọn học sanh lớ bợ thì đó.

NAM-KỲ-KHUYẾN-HỌC-HỘI

Ngày thứ bảy 2 Décembre 1922, Hội Ngoại-giáo-hộ-học (Patronages laiques) sẽ rũ hồi tỉnh từ 5 giờ rưỡi chiều đến 7 giờ tối tại Nam-kỳ-khuyến-học-sở hồi, đường Garros số 34.

Cuộc rọi hỉnh nầy rất hiếu cho trẻ bé thơ. Vậy mời chư-vị có con đất trẻ đến, giải muộn luôn thể.

Gia truyện tập

Dương-quán, le 4 Novembre 1922.

Châu-Khánh kỳ thơ vu,

Kính tỉnh ông Lê-Mai tiên sanh nhã giám-

Kính thăm ông và bửu quyến an bảo hôn ngày 21 Octobre ông có gởi cho tôi một quyển sách (lịch-lợi-chung) sung lúc ấy tôi mắc lỗ bước xa phương, nay tôi mới về ; bổng thấy quyển sách ấy tại Bureau, tôi liền lật ra xem từ đầu chí cuối, coi đi coi lại một đôi hồi tôi lấy làm hân hạnh vô cùng, dáng khen ông có công khó nhọc làm ra nên quyển sách nầy thiệt là vô giá chi bằng, sau tôi cũng hết lòng cám ơn như thiệt qui có lòng bác ái thâm hiệu. Vậy nay tôi xin vô lỗ thêm một ít ở « Đại nơi mực dịch quyển sách của ông nghĩa là *Đại lịch lợi chung* đó, rồi nên xăng đáng, cái xin thay rồi, thì lắm. Sau đây tôi thỏ thẻ một việc nhỏ mọn nầy cho ông tường lãm : Vẫn tôi có một người bạn hữu thường có bịnh siển, nghĩ chừng bịnh nầy thật lấy làm hiểm nghèo, hễ ít bữa thì xuyễn một lần trong cơn nổi xuyễn làm xung một lần, nếu ai trông vào thì sẵng hãi hùng chắc cho người bịnh e chịu không nổi chăng, lúc ấy tôi sực nhớ thuở lúa ông già tôi có nói lại rằng : hàng sẻ-dược xắc nhỏ phơi khô trộn lộn với thuốc rê vấn hút thì sẽ trị bịnh ấy đặng, tôi liền thuật chuyện lại cho người bạn hữu tôi nghe, mau mau làm y lời tôi nói đó, tức nhiên hết vài ngày bịnh liền giảm, bớt riết vài tuần thì thấy hết bịnh, ấy là vật khinh bình trong chang ai, vì người chạy thạc trăm mà không hết. Còn có một thứ thuốc nọc nầy cũng nên dùng, kiếm được 2 thứ mật thứ nầy, 1-một con chim Thằng-bè (le pélican), 2 một con rắn hổ đất, bắt được hai thứ nầy còn sống mổ lấy mật gói là mật xanh thì tốt lắm, đoạn lấy lông cây trúc nhỏ trắc bằng ngón tay cái phải cho có một cái mắt, 2 cái mật trên đó trộn lộn với nhau cho đều rồi đổ vào ống đang nắng phơi cho lắm, thâm hiệt khô chắc ống ra mỗi thứ lượm như cục mực Annam, cất để dành trong nhà, khi nào ai có bị rắn chì cắn, hay là bò-cạp, rít, nói tắc một đều là gấp thứ nào cắn có nọc thì mau mau nâu mảy lấy miếng thuốc nọc nói trên đó đặt vào cho nó rút nọc, Khi bịnh hết rồi lấy miếng thuốc nọc ra ngâm rượu giây lát mà cất phòng sau dùng nữa.

Vậy đang cũng nên bẩm với trong quyển sách của ông mà giúp ích cho đời, đồi lời quê kịch cámtơ ơn ông,và tôi cũng cần chúc cho chư liệt qui lụ-châu có bài thuốc chi hay xin vui lòng mua gởi cho M. Lê-Mai đặng người in tiếp thêm sách,thì phước ấy hơn cất 72 kiến chân, theo tri ngu lối xóc ao cho mỗi nhà đều mua quyển sách của ông L.M. đây để mà coi cũng như một cuốn kinh cứu khổ cứu nạn vậy.

Đợi dạ

CHÂU-KHÁNH. klahkhái.

Miễn điện nông vụ

So sánh việc xuất cản gạo và những món hột gạo mà rẻ ở Rangoon chở ra từ ngày 1er Janvier tới 23 Octobre 1922.

	1922	1921
Chở về Âu-châu...	390.094 tấn	370.706 tấn
« Ceylan, l'Afrique et la Réunion.....	286.624 «	418.640 »
« Aa-đô	305.434 «	790.192 »
« Les Détroit, l'Australie, Java và Nhựt-bổn.....	631.369 «	288.920 »
« l'Amérique....	60.926 «	5.806 »
	18—11—22 Cọng 1 764.637	« 1.774.313 t.

Ngày 29 novembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Kem mai
Chi nước	7$35
Ngân hàng Đông-Pháp	7.35
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7.40
Ngân hàng Chartered	7.40
Sở de Gérance de la Banque Industrielle de Chine	7 40

Quốc trái Đông-pháp.. 49$50

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 23 novembre 1922

Đa lợi 5 %,	92	25	Va lợi 4 %,	1920	87 45
Va lợi 5 %,	1920	75 50	Va lợi 4 %,	1918	91 —
Va lợi 4 %,	1925	82 45			

BỈ CỐC

Giá hàng chở đến nhà máy Chaîne bao trở lại ở một trăm kí lô

Vlenbourg	4.30-to 4.35
Cô vàng	4.15 — 4.20
Bắt - tiêu	4.55 — 4.75
Bắp - Bắm	4.65 — 4.85
Gros - Mais	3.70 3.90
GIÁ Bombay Bombay	4.25 4.45

Giá nàng chu tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG mỗi lượng là 4$ 5 40.

KHO TRỮ TẠI

MAGASIN UNIVERSEL

187, Rue Catinat, 193

SAIGON

Xi-gà MINERVA

(MA-NÍ)

Thứ MINERVA hộp 25 điếu 4$50

« PERFECTOS « 25 « 3 80

« HORMYAS « 25 « 2 30

« ROBUSTS « 25 « 2 30

« EPICUROS « 50 « 4 75

« Im TYPOS « 50 « 5 50

Id. « 100 « 10 00

« LANCEROS « 100 « 7 50

Trên mỗi hộp phải nhớ lên xứ Ma-ní.

Có trữ bán nón hiệu « COQ GAULOIS ».

Có trữ bán Savon DY-FOAM để cho mình nhuộm với tự lấy mình.

Có trữ bán đồng hồ « Reine des montres.

Có trữ bán vải lỗ ong để may mùng hiệu « E. R. ».

Có trữ bán đồ sát miệng hiệu « BOTOT » v. v.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HÂN và Công Ty

nhà số 344, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu Võ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Võ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (hạnh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình nhồi khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới, và cũ hiệu :

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sau mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Aleyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme Saigon, (ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tối nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hà-nội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Xin cho quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

店隔首碾金源基貢四

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bến Âu-châu mới gởi qua những bột thảy - toàn nước trong xanh, và cũng có các thứ đồ nữ-trang bằng vàng kiểu mới để thứ lại có nhận hột-xoàn lớn nhỏ cũng làm thiệt khéo lắm.

Các xe (Thời Thy) cũng có mới gởi qua thứ đồng - hồ treo lớn nhỏ, và kiểu trời quới cho máy móc thì thiệt tốt và chắc nó để là hột chai đi đứng. (18 Rubis) hiệu :

«CYMA et OMÉGA»

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư qui khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc

KYYUN

n. 179, Rue Catinat SAIGON.

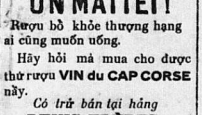

Voila l'étiquette du véritable :

GRAND VIN du CAP CORSE

AU QUINQUINA

APÉRITIF TONIQUE RECONSTITUANT

AUGUSTE HATTET, CORSE, MARSEILLE

UN MATTEI !

Rượu bổ khỏe thượng hạng ai cũng muốn uống.

Hãy hỏi mà mua cho được thứ rượu VIN du CAP CORSE nầy.

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane.

DƯƠNG-DIỆN

MARCHAND DE MEUBLES

160-162 Rue Catinat

SAIGON

XIN CÁC PHÚ-ÔNG CHÚ-Ý !

Làm nghề ở đời lấy chữ Tín cực nghiêm ? Như muốn cho nghiệp-hạng được hiệp với phải xem đồ-đạt thập-vật trong nhà. Bởi vậy, nên chỉ hàng nầy chẳng bỏ ai đã cho chạy quảng mua đồng, trước xem chơi cho vừa ý, sau đồ đành làm ăn kỹ-lưỡng cho chóng xong những lẽ.

Giường lớp bằng cẩn, bằng thau và đồng đỏ, ghế ngồi một mặt bằng bông + Thonet + thiệt, đi thứ kiểu, Hồng, mahong, gỗ, bi-phê nẩm nẩm, kiểu nai (plumeau) tủ đứng hòm, một cây và một đi chiu-chanh, bàn nhỏ ; cho đến những bàn ghế thờ kiểu kiểu thiệt (anciens) toàn là cây danh mộc cả.

Thêm tôi bán giá rẻ hơn cho nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các xứ (Thái-tây) chớ lại.

Xin qui-ông, qui-bà thêm đip nhàn đến tiệm xem qua thì rõ rui khoái ! Thêm tôi lập ra ở Nam-kỳ có hơn mấy chục năm rồi, ai ai cũng đều tin cậy.

Cho qui-ông, qui-bà muốn rõi đi đặt thơ ý minh thì chẳng tôi xin sẽ làm y theo kiểu, và bảo-hiểm có trường trọn lòn.

Xin chư qui-vị ghi bảng, tôi xem qua mới phòn đi rõ.

DƯƠNG-DIỆN

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

TIỆM CHÁNH TẠI QUẢNG-ĐÔNG TỈNH-THÀNH ĐƯỜNG ĐẠI-TẦN SỐ 145-147 và 149, TIỆM NGÀNH TẠI CHỢ-LỚN, ĐƯỜNG CANTON, SỐ 38, DÂY THẾP NỘI SỐ 658

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC-THỰU

(*Thuốc rượu NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG*)

Thuốc rượu cổ-truyền Nhị-thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông tỉnh-thành gọi lại ; điều-chế theo thọ, đoa tạo-hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thần, điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh thần cho bằng thứ thuốc rượu nầy, hễ uống nó thường thì mỗi mày bổng nhuận ; gái-trai, già-trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bổ bổ Thánh-dược, công hiệu như thần.

Nếu uống nó cho thường, thì ắt tiêu trừ bá bịnh ; tinh-thần khuơ ng k ẻn, định dương toàn thân ; k'ai-ly kiện-vị máu me điều đặ, nước da mình nàng, những người mắt tiên-thiên bất túc, hậu thiên lỗi điều, thì nên uống nó cho thường, mà bổ dưỡng.

Đơn-bà mà vàng da ốm-gầy, thì nên dùng nó, hoặc muốn có thai lẻo sảo, thì uống thứ thuốc rượu nầy kỉ-kỉ lo bận hoạn.

Ấy lâm-thời thứ thuốc VỆ-SANH rất nên bổ dưỡng Cho-tôn có mua thì hãy nhìn cho kỹ coi nhãn hiệu ông PHẬT ngồi của hiệu Nhị-thiên-Đường thì kỉ-kỉ lầm thứ giả uống vào sanh bịnh.

Trị những gì các chứng nó ra sao nầy :

1° Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sợ tiên-thiên bất túc ;

2° Người trung niên mà uống nó thì kỉ-kỉ lo bịnh hậu thất điều ;

3° Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bịnh khí-suy huyết kiệt ;

4° Đơn-bà con-gái mà dùng nó thì khỏi lo về bịnh thất điều ;

5° Người văn-nhơn dùng nó thì có ích về thần-trí mỗ mang ;

6° Người thương-gia mà dùng nó thì có ích về cần lao mà kỉ dùng biết mỏi ;

7° Những kẻ bơ-ải-Phiện mà dùng nó thì có ích vì khỏi phục nguyên khí ;

8° Người không có con mà dùng nó thì ắt nhiều con cháu lắm.

Cách dùng : Mỗi bữa trước khi ăn cơm 5 phước đồng hồ, tây theo sức mình mà uống.

Giá tiền, ve lớn.. 1$20 | Ve thường..... 0$ 75

PHẢI NGỪA THUỐC GIẢ

Kính lời tổ với Lục-châu chư-tôn được rõ : Những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán của bổn-đường, đều là thuốc của Lương-y VI-TỀ-SANH bổn thầy ra công chọn lựa các thứ lành được nơi may Danh sơn mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, đồng hành ông Phật mà làm ky kiếm. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn-muôn mà kể, khắp cả hoàn-cầu thầy đều xưng danh tụng đức, bổn-đường nương chẳng xiết chi.

Chẳng đã mới đây có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn nó đồng các thứ thuốc rất xấu kém mà chế ra các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán rồi nó cứ gội hiệu tựa tựa theo hiệu bổn-đường rằng.... Tiên,..... Đường và hiệu .... Thiên Đường vân vân, và nó nhái theo kiểu ấn bổn Đường mà làm nhằm theo những bộp, hường ve giống tựa tựa như của bổn Đường vậy mà gởi bán khắp nơi, nong hầy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây, nếu chư-tôn có mua thuốc cứ : bổn Đường thì xin phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và hình ông PHẬT-NGỒI thì mới khỏi lầm đó giả.

Thuốc rượu cẩn bổn-đường đều dùng quan Hán-lược-cẩn của Hán-nước Langsa bào chế, khỏe bổ, không rằng, thứ thuốc rượu nầy nhà thuốc Nhị-thiên-Đường có bán cho Vị-danh và Thượng hạng vì chung.

Chợ-lớn, ngày Canton số 38,

Nhị-THIÊN-ĐƯỜNG.

Chủ-nhơn cẩn cáo.

6

PHÀI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt từ lâu năm rồi và hoàn bản lấy làm của riêng thắc trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là cư-nhơn bào-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trông theo ton của quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thuốc đến tin cậy.

Tiệm thuốc nầy sở dĩ theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, luận tuân theo ton của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm ẩu, hay là lắc trong thiệt không có thể thuốc người ta bắt rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên nhưng bạn hàng:

Rằng đừng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chơ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiệm chi sử;

Vì thuốc tinh tấn, mài lìa thuốc bán tây giỏi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau bớt, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo ton của quan thầy.

Hướng truyền

Cũng là cọp nửa

THỪA THIÊN. — Xảy năm, thuộc làng An-nong huyện Phú-lộc, có hai người dân ông ở a đêm ngủ chung trên giường, giường ấy để chính giữa cửa nhà phía trước cái giường có để cái ghế lèo nhỏ, phía ngoài cửa không sập; một người nằm trong, một người nằm ngoài, hai chân lại gát lên trên ghế lèo, cứng ngủ. Vào độ nửa đêm, một con cọp rừng đâu đi lần ở trước sân biết hai người đã ngủ say, liền nhảy tót vào nằm lấy bắp-cẳng người gát chân lên cái lèo mà kéo, người ấy tỉnh dậy biết là cọp vội vàng rụt mạnh bạo nhưng đã thất thế rồi. Mới chân quào lấy cái ghế lèo, hai tay bám chặt vào giường mà kêu cứu và trì lại. Cọp cũng ra sức quào quấu, lôi-kéo dữ dội làm cho vừa người vừa ghế vừa giường cả ba cái xa-ngã với nhau; cọp lôi ra không được. Người nằm phía trong thiệt cũng có can-đảm ra sức cứu người kia nhưng trong khi hối-hả ấy, chỉ vớ được một cái gối gỗ, ra sức đánh vào đầu cọp vỡ sọ cọp phải bỏ mà chạy. Nhưng chạy ra đến ngõ, lại gầm-hét rồi nhảy trở vào nằm lấy bắp-vế kéo nữa.

Tội nghiệp thay! Người đã phách lạc hồn xiêu lại bị nhiều vít thương nặng quá, không thể chạy tránh được, nằm liều ra đó thì sanh cho con-ác-thú kéo-lôi. Anh-hùng thay! Cảnh trong nguy-cấp dường ấy mà lòng cứng giúp cho người kia vẫn kiên-tiết, không sợ, may đâu tìm được cái mồ-xây (cái mồ-xây dùng để xây rơm) liền ra sức đánh đâm kịch-liệt đến nỗi cọp kia đau phải bỏ mà chạy chết, mà người nầy vẫn bảo toàn không thương tích gì; duy chỉ người kia bị thương nặng lắm, để chờ lên nhà thương.

Con cọp nầy nằm lâm, cách 5,7 ngày dây đã đốt nhập vào 2,3 nhà kia ở Truồi mà bắt người bắt chó; nay lại lên Xâu-sim cũng vào nhà mà bắt người nữa, thời ra con cọp nầy ăn thịt người đã quen miệng, mà cách vào nhà bắt người tự-do cũng quen tinh đi rồi.

NHÀ TRƯỜNG

Phù-Huỳnh

Cô Thành-phố Cholon chân cấp

đường Charle-Thomson. — CHOLON

Trường nầy lập ra, năm 1907 để chuyên một nghề giáo hóa trẻ em học tới bằng cấp sơ đẳng pháp học. Trường học cất theo trường nhà nước, tứ đất nhà, chẳng phải lập trong phố mướn chật hẹp. Vì vậy nên lớp học khoẻn khoát, sân chơi rộng rãi, có trồng cây, bóng mát mẻ, rào tre phía, nhà ngũ của học trò, lần cao ba tầng: rộng rải khoẻn khoát, có dọn phòng riêng cho trò nào ở mình, có nước máy, đèn khí, đủ cho học-sanh ở đặng.

Trường nầy cất nhằm chỗ rất tiện, cách nhà gỗ xe lửa Saigon Mytho 300 thước xe lửa Saigon Cholon 600 thước, nhà thương bổn quốc 200 thước.

Trường nầy rất nghiêm, cũ sư dệ đều hượng hòa, hạ lựa. Biết giữ cầu liêm-sỉ, lấy một sự trực tinh, lấy sức học mà đua tranh, chẳng hề biết đi tài lế thân như mấy trường tư kia đi bị sổ bẹ L'Ecole Annamite. La Tribune indigène trực luận.

Số cử từ mỗi năm, trong 10 tên có rải thì rớt 2 còn dậu 8 (8/10). Hễ lãnh được cấp bằng sơ đẳng, thì chủ trường lãnh đem về trường Taberd nghỉ được lớp ba. Chẳng phải đâm khoe danh, đó là lời ngôn trực.

Tuy thành-phố-Cholon có trường học thì trong mỗi quận (hết thầy là sáu, bảy trường) song có hơn 150 học-trò tới học trường Phù-Huỳnh. Quan bốc-lý Cholon thường mỗi năm là 500 đồng bạc. Đó là đều chỉ trường Phù-Huỳnh dạy học cách tận tình, nên được viên quan, quới chức Langsa và Annam ở tại Cholon tin cậy mà cho con, cháu đến học.

Nhà đạo đức đâu cho con học trường Phù-Huỳnh, vì chủ trường cần cách riêng việc kinh hôn, mai, nghe dạy và xem lễ ngày Chúa nhựt, xưng tội rước lễ. Thầy nhà trường tính rõ vì nhà-đất là của đốc học trường, mấitrở ăn học trong, có chỗ ngủ tử tế, có hai giờ ăn quà; một tháng 14 đồng.

Cần bạch

Le Directeur de l'Ecole Phù-Huỳnh,

Roger HIỀN

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHẮN DEN)

Propriétaire du Salé-đen & Blanh-nhâm

LÃI-THIỆU

Chỗ làm khăn nhung, Bombay và Nhiễu tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cặp tóc muốn đến đính lại đặng như nào vậy, rất tiện-giới đó ai có muốn vẽ, thì khỏi đi. Còn muốn đay mồng tây ? muốn từ 8 tới 4 lớp thôi.

Khăn đặt tế mỗi khăn 3 đồng: bằng hàng Bombay - Đông, cùng Nhiễu tàu thượng hạng. Qui ông qua sẽ phí tới chịu, song phải gởi Mandat trước cho tiện bởi tôi ở gần Postes Lái-thiêu không đủng cách lãnh hồn giao ngân, nếu muốn gởi Contre-Remboursement phải đến Poste Thudaumot vì sở phí nhiều xin qui ông rõ. Còn mua sỉ xin gởi thơ thương nghị càng tiện.

Kính-cáo.

TIỆM NÀO ĐÂU? 同

KÍA TIỆM ÉPICERIE NÉTROPOLITAINE

HIỆU : TRẦN-DANG ở đường d'Espagne số nhà 148,

ngang chợ mới SAIGON

Thì có bán đồ hộp, các thứ trượu lấy thượng hạng và dầu thơm nhứt hạng v.v. giá rẻ hơn hết, chẳng có tiệm nào bằng. Chỉ tiệm biết chiếu-hiểu đãi-sĩ, buôn bán chơn chất đáng cho qui ông, qui bà tin cậy.

Chư qui ông Lục-châu muốn cần dùng món chi cứ viết thơ ngay cho tiệm thì tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lấp tức chẳng hề đợi trễ.

Chú-nhân cẩn-khải.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. GAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐỨA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bốn khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của Toàn-quyền ban thì *M. Le STUMPF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THỊNH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

GRAND MAGASIN DE Soieries TONKINOISES

MAISON TONKINOISE

ĐỒNG-THỊNH 同

Rue de la Soie n. — Hanoi

PRIX TRÈS AVANTAGEUX POUR l'Achat en Gros

Bản hiệu bán sỉ bán lẻ đủ các hàng Bắc-kỳ như: Lãnh rộng may áo, Lãnh hẹp may quần, Xuyến bông tiều, Địa nhiễu hàng, Lụa, Lương Thơ, Xa, Lượt-bông, Lượt-bông v. v. Hàng bông, hàng trượu, màn đen, màn trắng, màu hột-gà và các màu khác đều có bán hết thảy.

Hàng tốt, nước nhuộm không trễ mà giá lại rẻ.

Những hàng tơ-lụa Bắc-kỳ (Soieries Tonkinoises đó, bổn-hiệu chuyên nghề mua bán đã lâu năm, mua ngay tại chỗ làm ra, nên có thể tính giá thiệt hạ đặng mấy phần mua sỉ (en gros) đặng kiếm lời nhiều.

Mỗi kỳ mới chế được thứ vải may thường (toile pour messieurs) bề khổ 0m80 nhỏ sợi mà trắng tốt thường hàng. Lại có bán các thứ đồ da như: yên-ngựa, valises, giày sậy, giày tu, bốp (portefeuilles) v. v. Giép-sơn, guốc-sơn hiệu Nhựt-bổn đều có làm nhiều để bán.

Hàng gởi theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gởi cho một it tiền trước thì sẽ trừ 2 %, về phần tiền đã trả trước đó (toute avance de fonds aura droit à une remise de deux pour cent).

Chư qui khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (échantillons) hồi giá hay là mua món gì xin cứ viết thơ lại, bổn hiệu sẽ hết sức làm cho đặng vừa ý.

CỨ MỖI NGÀY

lại uống

MỘT VIÊN THUỐC HƯỞN

CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng *com*, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN

và ngăn ngừa các chứng bịnh ngày kiêu hồi tại hay tự hay là ăn không tiêu mà sanh ra.

Thuốc nầy trị các chứng bịnh:

NƯỚC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG HAO TỪ, CHÓNG MẶT.

KHÔNG THỬ THÔI.

BÁN TẠI nhà ông Lương-DEHAUT, 167, Faubg. St-Denis Paris, công hiệp trong mấy tiệm thuốc.

Liệt-vị hãy mua thứ dầu hỏi hiệu *Hải Hoa* của Pétrole Ancrey của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nầy thắp it hao đã sáng suốt mà không sẻ khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng cầu.

Trong các hiệu Lục-châu thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn bắt thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100* chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

AUTO STUDEBAKER

4 CYLINDRES

7 CHỖ NGỒI

MUỐI MỚI LỐP LẠI

MỚI SƠN LẠI

MÁY MỚI SỬA LẠI

MỌI SỰ CỐN TỐT HẾT

Ai muốn mua thì lời coi tại nhà

M. Phủ Năm, ở Chợ-quán

Boulevard Galliéni.

MUỐN CHO BAN ĐÊM MÀ :

SÁNG SỦA NHƯ BAN NGÀY

thì hãy mua một cây đèn

HIỆU : INTENS

là đèn kiểu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 800 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại tiệm :

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường Espagne, số 200 (gần chợ mới)

SAIGON

THỜI ĐÀM

Cô ba.— Cha cha cái quan lãnh của cô mua ở đâu mà tốt đẹp vậy, thiệt đen và mướt quá ?

Cô tư.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ dệt sao ? Để ba nầm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, dệt lãnh, tốt hơn lãnh tàu, và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần hận thì coi, đi đen nước mà lại chắc.

Cô ba.— Để biết vậy mà hỏi tốt gốc cô nó cũng chưa có nói chỗ nào hàn, đăng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bề trể ở nhà nó đi rượng hết.

Cô tư.— Như cô thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cầu-kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vĩnh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng dệt máy LÊ-PHÁT-VĨNH

Quai de Belgique Cankho (Saigon)

Tiệm đóng xe

Sắm xe mà bán đã đã phụ tùng

Đường Lagrandière số 99 và 101 - Sát-Hộ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

Mới tiếp được chuyến tàu Armand Béhic kiểu chụp hình máy chụp hình và đồ phụ tùng Kodak. Tiền giá rẻ coi các mới hàng kỷ.

Giá một vài món đại khái như vầy.

N° 101 (6x9).....	1 $ 25
N° 105 (6x9).....	0. 68
N° 116 (6 1/2 x11).....	0. 83
N° 117 (6x6).....	0. 66
N° 118 (8x10 1/2).....	1. 03
N° 120 (6x9).....	0. 88
N° 122 (8x14) 6 poses..	1. 33
N° 123 (8x14) 10 poses..	2. 22
N° 127 (4 1/2x6) 8 poses	0 $ 58
N° 130 (7 1/2x12 1/2).....	1. 03
Máy chụp hình West Pocket	
schromatique...	15 $ 90.
id Restligne.....	23. 97.
id Assortiment 6 7/7,25.	50.

Bản tại Photo Studio 136 và 138 đường Catinat 136 và 138 SAIGON.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được và xe hơi mới PNEUS A TRINGLES

« BERGOUGNAN CARLÉ »

Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

Xin mời xem tại tiệm

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Pellerin, môn bài số 61

SAIGON

Muốn cho chư-tôn mỗi người được mướng cái lợi ấy, chúng tôi xin quí chư-tôn chiếu cho những điều sau nầy:

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE HẠT ĐẶP ĐỒ MỚI BÊN CŨNG HẠ GIÁ

Nhà giấy và kho lớn của hãng L. DESMARQUOY & Cie sẽ dời ngày 15 Octobre tới đây sẽ qua tại số 61 đường Pellerin (gần tòi Casino).

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY

của M' A. B. M. B. DEEN

ở đường Boulevard Charner môn bài 46

BÁN SỈ và BÁN LẺ

Những thứ xoàn và ngọc ngà tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ sử trang theo kiểu cách Langsa rất khéo.

DỊP TỐT BỎ QUA KẺO HỐI

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

BÁN SỈ và BÁN LẺ

ĐỨC - THỊNH

CHAUVIN CHỦ NHƠN

N° 81 Rue Catinat, — SAIGON

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở lại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lâu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư qui ông đời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho hạn đồng-bang tu dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mài-dây hãng vàng, hãng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiến soi con mắt bằng nỉ-kèn, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các hương-ý cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi : lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quần các người làm công.

Chư qui bà và chư qui ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong [illegible] ấu chư qui-bà và chư qui-ông có cần dùng [illegible]-trang tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệ[illegible] bán đồ các tiệm khác.

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères *có trữ mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy; lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE chứa hạng bao-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc hạng và giá lại rẻ. Lục-tỉnh chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không.

COMPTOIR INDUSTRIEL & ELECTRO

Mécanique d'Extrême-Orient

114, Boulevard Charner, 114

SAIGON

NGÕ CÙNG CÁC NHÀ NGHIỆP CHỦ.

Từ ngày Nhà-nước Đại-pháp đem đuốc văn-minh mà đọi xứ ta đến nay, thì việc ở ăn của dân ta càng ngày càng sướng thân khoái chí hơn xưa.

Như việc đèn thắp ban đêm thì xưa thắp đèn mỡ-u, sau tới đèn dầu lửa, nay lại thắp bằng điện-khí. Thiết nghĩ có chi tiện bằng đèn điện, nên khắp châu thành ở đâu đâu cũng đã dùng đèn-điện. Thế mà còn hèm mấy nơi xa xuôi thành thị chưa có được ngọn điện đội tới. Thấy vậy, bổn tiệm có lòng trù tiệu phương tiện nào mà người ở xa châu-thành cũng dùng được đèn-điện, nên bổn tiệm có mua một thứ máy đèn-điện rất tây tiện cho các nhà điền-chủ, nghiệp-chủ, tại-chỉ. Một cái máy đèn ấy thắp được năm chục ngọn, dầu lớn bao nhiêu cũng sáng, thế mà giá bán chẳng bao nhiêu, lối chừng một ngàn mấy. Nhứt là trong cơn có tiệc, có đám, nếu mà có 50 ngọn đèn điện thì càng rực rỡ, chứng ấy ai còn ngỡ rằng mình ở xa châu-thành nữa.

Ấy vậy bổn tiệm xin đề vài lời ngỏ cùng chư vị nghiệp chủ ở xa châu thành vị nào muốn mua máy đèn ấy thì xin đến bổn tiệm mà mua. Cái máy ấy lại có thể để cho ngựa kéo đi chỗ khác, cũng được.

Giảng : D.1. 3 mã lực, giá 750 $ — D 2. 8 mã lực 1340 $ — D.3. 15 mã lực 2090 $

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vị-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, hết kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đi lần mau hễ nếm rượu nầy vô, thì ắt đặng cải lão hoàn đồng, mấy mươi tới, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Cần cho ai liệt nhược, đứa bà mắt máu, có huyết bạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ nếm rượu nầy vào thì mạnh mẽ lần lần, ăn thịt đổ xác, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marti số 196, Cholon.

Đại-lý PHARMACIE FRANCO-JAPONAISE 193, Marins CHOLON.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nay tôi Lâm-thị-Nhẫn ở Bi-động, hạt Trà-vinh, cho hay rằng, kể từ ngày nay, tôi đã thôi thầy Lê-văn-Tây, Phó-tổng Bình-trị-hạ, hạt Trà-vinh.

Những tiền bạc ai cho thầy nầy vay thì tôi không biết tới; như ngày sau có ai thưa kiện đều chi thì một mình thầy Lê-văn-Tây chịu mà thôi.

Lâm-thị-Nhẫn

Có bán :

1- Một cái cối xay lớn số 2 hiệu Ăng-lê, xay mỗi giờ 1.000 kilos gạo trắc.

2- Một cái cối giã gạo trắng còn mới, mỗi giờ giã đặng 500 kilos

Xin đến nhà máy PHAMTAN-SACH hay là viết thơ thương nghị.

PHAMTAN-SÁCH
Décortiqueur Pnom-

Y KHOA VỚI VỆ SANH

Nhà-nước thương dân lo lập nhà-thương, nhà bảo sanh khắp nơi, còn sai quan lương-y đi chẩn trong các làng các tổng thôn quê mà trồng trái, chích thuốc ngăn ngừa bịnh nầy bịnh kia, nên ngày nay người ta theo thuốc tây cho rằng hiệu nghiệm cũng nhiều. Trồng trái vời cho thuốc khác nhau xa. Trồng trái làm cho ta khỏi bị lây trái giống cho tới 8 năm 10 năm, nên vậy quan thầy hay là thầy chưởng dậu đi qua làng mới lăn làm cho người ta khỏi bịnh được lâu — Còn cho thuốc về bịnh đang đau thì khó thể mà bị kiệp cách ngăn ngừa trong phép trồng trái. Không có bịnh nào cho thuốc một lần mà hết tuyệt được, nếu quan thầy đi một lần thì làm sao chỉ rằng cách tây hiệu nghiệm. Vậy nên ta nghe nói đi trồng trái thường hơn là đi cho thuốc.

Cho thuốc lúc đau là phần y khoa, còn trồng trái ngăn ngừa bịnh là phần vệ sanh làm cho ta dặng mạnh tránh khỏi bịnh hoạn giữ cho khỏi bịnh tốt hơn là để cơ bịnh mà chữa tới hơn? Giữ cho khỏi cháy nhà hay hơn là để cho cháy mới kiếm nước mà chữa, còn khi đau thì tốn kém nhiều mới hết bịnh, lại nhiều khi không chắc hết. Vậy ta nên giữ vệ sanh mà tránh bịnh chớ không nên trông đau mà kiếm thuốc, vì có nhiều người nói rằng đi cho thuốc trong làng hay hơn là đi diễn thuyết vệ sanh, nên tôi xin [biên mấy điều trên đây có ý chỉ rằng vệ sanh hay hơn y khoa và ước mong cho dân xứ ta ghé mắt về phần vệ sanh cho lắm.

N. H.

Vệ sanh

Vệ sanh dạy ta cách tránh khỏi bịnh hoạn, giữ cho được mạnh khoẻ.

Vệ sanh lo cho ta khỏi bịnh còn y khoa lo chữa bịnh ta khi ta đau. Vệ sanh lấy làm có ích cho ta lắm : vì mỗi ngày ta đều phải dùng Vệ-sanh, song có nhiều khi không nghĩ đến.— Sớm mai thức dậy thì lo rửa mặt, súc miệng, chải đầu đó là Vệ sanh. Khi các em tới trường, vô trong lớp thầy cầm khạt nhỏ dưới đất, hay bảo mở cửa sổ cho thanh khí vào mấy điều đó là mấy đều Vệ-sanh dạy vậy.

Khi học dược một lúc rồi thì có giờ chơi, giờ chơi cũng là cách vệ-sanh : vì mấy em học một hồi thì trí hóa sanh mệt, ngồi lâu sanh bịnh, nên phải để nghỉ rồi mới học lại dặng. Khi mấy em ra khỏi lớp về nhà làm công chuyện khác, như tắm rửa, đi dạo chơi cũng là vệ-sanh nữa : vì tắm sạch sẽ làm cho ta khỏi vương bịnh ngoài da và bịnh khác Còn như đi đứng, ăn uống thì có Vệ-sanh riêng hết thảy.

Vệ-sanh không phải lo cho một người mà thôi đâu, lại còn lo cho nhiều người khác nữa, lo cho xã hội cả : một người đau bịnh truyền nhiễm ở chung với mấy người khác thì có thể lây bịnh cho mấy người kia được.— Vệ-sanh lo làm sao đặng để người đó riêng và cách thế cho khỏi lây. Còn việc lớn lao nữa là một cái thành hay là một nước bị bịnh truyền nhiễm ; như thiên-thời (Choléra) bịnh hạch (Peste) thì thành gần đó, nước làn cận phải lo ngăn ngừa cho khỏi lây. Nói tóm lại Vệ-sanh rất có ích cho ta, vì lo cho ta mỗi đều đặng khỏi bị, cho được mạnh khoẻ.

Mạnh là đều qui hơn hết, vì đời nầy mất nó đi thì mấy công việc khác không nên được.

Vệ-sanh lo cho dân sự nữa, lo cho cả nước đặng mạnh khoẻ.

Ấy vậy ta phải chăm chỉ mà học Vệ-sanh, còn như học thì phải ráng làm theo vậy mới có ích cho.

(Mai tiếp).

Pommade Cadum

THUỐC DÁN CADUM

THỊ LÁT VUỐT

Những người rên xiết vì giống lát ngứa ngáy phải quàu gãi năm nầy qua năm khỏi kể đùng đến thuốc dán cadum thì thấy cái ái ngứa yên. Nếu qui vị bị lát hay là thứ chỗ nơi da thì hãy xoa một thuốc dán Cadum nó chận ngứa hết ngứa đường nhảy mất, nó làm cho được êm ái và trị tuyệt chỗ da nóng nảy sần đỏ cùng là trầy lở. Thuốc dán Cadum lại cũng hay về cách trị mụn nầy mụn nọ, trị lát vọi, ghẻ chốc, da nổi vầy; sần đỏ, u nhọt, trầy xể, đau nơi con trẻ, ban giác đa lột, gáo hăng vì tích, [illegible]

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

KHANH KÝ & Cie

Phòng chụp hình mỹ nghệ

Saigon, tại đường Bonnard, môn bài, 54 gần nhà hát bóng Casino

Kính cáo cùng Liệt-quí đặng rõ : chúng tôi mới mở một tiệm chụp hình mỹ nghệ tại đường Bonnard môn-bài 54 nhà số zanh (kế nhà hát bóng Casino)

Chẳng những có đủ các thứ hình theo lối M.KHANH kỹ đã qua học chuyên-môn nghề chụp hình bên Qui-quốc và sau khi học nghề, đã được cử về làm đốc-công trong hãng Geraudel là một hãng chụp hình lớn nhứt tại thành Paris. Như vậy, người đốc xuất công nghệ của tiệm chúng tôi thiết đã học đặc thuật, đã hành-sự hoạt tài có thể hiến Liệt-vị Quí khách một tấm hình rất tinh xảo, rất cách như nhứt hình mỹ-nghệ các nhà lớn bên Thái-tây.

Mới đây, chúng tôi có gởi chúng tôi, M. Khanh-ký, đã đặng qua Nhựt-bổn coi thợ bổ-giả tại Tourane tới Saigon, cũng chụp hình kỷ-niệm cuộc Hoàng-thượng ngự du Quí-quốc, thì đã lãng qua 72 $ bao chi và cũng quan Phủ-thống và quan Thống-đốc cũng nhận là thợ chụp hình chuyên môn đặc biệt.

Như vậy, tưởng không có lang chúng nào làm cho lời bổ cho chúng tôi được giới-trị nữa.

Thiệm chúng tôi chụp hình ba giờ ra đi cho kiểu hình đi có các thứ màu tuyệt mỹ để biếu Quí khách ban đồng nhơn ái.

I Hàng có chiếu cố. KHANH-KÝ & Cie.

MUỐN BÁN

28 CÁI XE KÉO CÒN MỚI

Ai muốn mua thì đến mèn bài 59 đường Catinat hay là tại bổn quán mèn bài 157 đường Catinat mà thương nghị.

Còn nếu muốn coi xe thì sớm mai từ 8 giờ đến 11 giờ.

Chiều từ 3 giờ đến 5 giờ tại mèn bài 1 đường Doudard de Lagrée, nhà ông Cornier.

LÊ ĐÌNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy binh minh ở trong *Photo-Nedal* 120 đường Catinat: Hình chụp: Hồi gần mê-day, hồi diễu-binh, hồi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hồi có xe-bông. Giá mỗi cái 0 $ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có. ở nhiều tấm cartes Noel, dán năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bày ở Paris).

NADAL. *120, đường Catinat*

HÃNG

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Garage S.I.T.

Làm Đại - lý cho cả Đông - Pháp những :

Xe-hơi hiệu DEDHAYE
Xe-hơi hiệu FORD
Xe-hơi hiệu ESSEX
Tàu-hơi hiệu NIEUPORT
Đồ dùng về điện-khí hiệu BALLOT
Có trữ đồ hiệu MICHELIN

Nhà để xe tuy nhỏ nhưng để xe tinh cha người danh giá

Vì bởi giá rẻ mà chỗ làm lại cao thượng

MỘT NGƯỜI THỢ CHUYÊN MÔN ĐIỆN KHÍ ở bên Pháp-quốc, phụ sự tại nhà để xe, đặng lo trong việc máy-móc chạy bằng điện-khí và thử cho xe chạy.

CÓ ĐẶT CÁC THỨ MÁY CHẠY BẰNG ĐIỆN

CÓ BÁN ĐỦ MÓN ĐỒ ĐIỆN - KHÍ

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Tôi được lòng công-chúa thương mến tôi lắm, còn có một nàng khác nữa, cũng là con nhà phiệt duyệt trăm anh, mà rất cần phẫn, cũng bị mang kíp nỏ-lệ như tôi vậy. Trong cung đây có nàng ấy với tôi là người tin cậy của công-chúa.....

Bấm điện-hạ, tôi dẫn tích nầy giờ đó, làm cho điện-hạ mất công nghe, mà chưa phải là bổi đó mà tôi tiếu mạng tôi chẳn nầy, xin điện-hạ vui lòng thì thứ cho tôi và ráng nghe tôi nói hết. Tôi dẫn giải cái gốc tích cũa tôi là duy đặng cho điện-hạ biết tôi là giống giống trâm anh, đặng cho điện-hạ tin cậy lấy tôi, bởi việc rất cần kíp tôi sẽ nói cho điện-hạ biết đây, thì một đứa cung-nữ nói không đã làm cho điện-hạ tin chắc ; tôi nói tôi con vua, tôi cũng còn ngại rằng điện-hạ không thèm nghe tôi, vì tôi biết rằng điện-hạ đang ái chuộng công-chúa lắm, chết tánh mạng, điện-hạ còn Không quảng thay, hà huống là cái lời bộng-lộng của một đứa cung-nữ như vậy.»

Ca-lấp nghe nàng nói tới đó, bèn chận ngang, đáp rằng : « Công-nương đừng có đồng dài lắm mà làm cho lội phải mồng trông, xin công nương có đều chi nói về công-chúa Tựu-duyên-đức thì công-nương hãy nói phứt đi, tôi sẵn lòng nghe.» — Nàng ấy nói : « Không có chi khác, đều tôi muốn nói là lọc mạch cho điện-hạ hay rằng công-chúa Tựu-duyên-đức, lòng dạ hiểm độc lắm, đã toan mưu sát hại điện-hạ. — Ca-lấp nghe nói Tựu-duyên-đức toan mưu giết mình thì lé nhão xuống lấm xó-pha, ngơ ngẩn hồi lâu, lấy làm lạ lắm, dùng mình và kinh hải, sắc lố ra ngoài mặt.

XLVII

Nàng cung-phi ấy vẫn biết rằng lời nàng nói đó thì làm cho Ca-lấp hãi kinh, nên nàng nói tiếp rằng : bẩm điện-hạ, tôi không lấy làm lạ mà thấy điện-hạ biến sắc như vậy, tôi cũng biết rằng tôi ngại cho điện-hạ không tin lời tôi là phải lắm, nên tôi mới đã gốc tích tôi ra là con giòng nhà giống, đặng cho điện-hạ tin đều chẳng lành tôi nói cho điện-hạ hay đó. — Ca-lấp ngơ ngẩn hồi lâu, lần lần tỉnh lại, nói rằng : trời ôi ! Công-chúa Tựu-duyên-đức nỡ lòng làm đều ác đức như vậy hay sao ? Công-chúa lại nhẫn tâm kia ? — Cung phi nói : bẩm điện-hạ, tôi xin nói cho điện-hạ biết cái cách thế của [công-chúa làm. Sớm mai nầy, khi lại giám-trường mà lại về cung, thì có tôi theo hầu, công-chúa buồn thảm một cách lạ nay tôi chưa từng thấy, bởi bị nghịch cầu đố của điện-hạ ra đó. Chừng về tới cung, công-chúa lại càng thê thảm hơn nữa. Công-chúa duy nhớ trong tình thần một câu đố đó mà thôi, mà bởi giải không ra, nên công-chúa không còn trông mong chi nữa. Tôi và nàng cung-phi kia hết thể khuyên lơn, chúng tôi lại nói rằng điện-hạ là một đấng anh tài, dung nghi phi phàm, trí hóa mẫn tiệp, thật là xứng chức phò-mã, xin công-nương mựa chớ ưu sầu, đâu có giải đặng câu đố, chớng cũng nên giải đó thua mà giao duyên cùng điện-hạ. Công-chúa nghe chúng tôi nói mấy lời ấy, cả mắng chúng tôi, không cho chúng tôi nói nữa rồi nói rằng : ta không cần chúng bây thêu dệt, tánh ta không ưa chịu người dỗn ông (1), dầu xinh đẹp thế nào, ta cũng xem ra như người thô kệch lắm, và ta càng ghét lắm. Tánh ta ghét đờn ông, hoàng tử nầy lại lấm cho ta thêm sĩ hổ vì câu đố của chàng, nên ta càng ghét chàng lắm, ghét hơn hết thảy những hoàng-tử đã bị chết rồi. Sĩ hổ nầy nặng nề nơi lòng ta, không biết làm sao giải lòng ta cho đặng, duy có giết chàng mới vừa lòng ta, nên ta tính sát hại chàng.

Tuy công-chúa nói cách giận dữ như vậy, mà tôi cũng chẳng nệ, tôi dùng những lời thành thật mà khuyên giải công-chúa, tôi kể những đều phải quấy và việc lành dữ cho công-chúa nghe, tôi nói nếu công-chúa làm đều ấy thì để tiếng không tốt cho đời sau dị nghị. Nàng cung-phi kia, cũng tiếp theo tôi khuyên giải công-chúa, té ra chúng tôi nói thì nhiều, mà không bỏ ích vào đâu hết, là công-chúa không thèm nghe chúng tôi. Công-chúa lại dặn oạn quan chực sẵn trước đình điện-hạ, mai sáng nầy, khi điện-hạ ra đến mà đến giám-trường, thì oạn quan sẽ ra tay sát hại điện-hạ.

Ca-lấp nghe cung-nữ nói như vậy thì than rằng : công-chúa hiểm độc ôi ! Nàng nỡ lòng lấy đều sát phạt mà đáp đền cái tình luyến ái của Ca-lấp hay sao ? Ca-lấp nầy là một vật rất nhờm gớm của công-chúa hay sao. nên công-chúa, đã chẳng đoái tình, lại nhẫn tâm làm cho đoản mạng ! Trời ôi ! Cái đời tôi, sao cứ tai nạn đeo đuổi theo hoài ! Nay tôi những thảm thương là cơn hạnh phúc, chẳng để mảng chi ra nơ, mà gia nào nỡ trong hồi khổ cực nữa.

(Sau sẽ tiếp theo).

(1) Đờn bà gì mà lại không ưa chịu đờn ông kia, nghe có lạ chưa ?

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 1160 ex
Saigon le 29-11-22